

Pla anual de cooperació al desenvolupament 2012

Taula de continguts

I. Introducció	3
II. Identificació de prioritats per a l'any 2012	4
1. Millorar la qualitat i l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament	4
2. Promoure una cooperació al desenvolupament transformadora.....	6
3. Prioritzar sectorialment i millorar la concentració geogràfica d'acord amb el valor afegit de la cooperació catalana.....	7
4. Millorar el desplegament de les modalitats de cooperació al desenvolupament	9
5. Desplegar els instruments de la cooperació al desenvolupament i establir aliances per a l'acció.....	10
6. Millorar la planificació, el seguiment i l'avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat	11
7. Millorar les capacitats dels actors públics i privats de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat	12
III. Previsió de recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya 2012.....	13
IV. Annexos	15
Annex 1. Actuacions previstes per Línia/Objectiu estratègic del Pla director 2011-2014 (document adjunt Excel)	16
Annex 2. Altres actuacions previstos que contribueixen als objectius de cooperació previstos al Pla director 2011-2014 (document adjunt Excel)	16

I. Introducció

Els plans anuals de cooperació al desenvolupament són, d'acord amb la Llei de cooperació, el principal instrument programàtic i d'orientació política de què disposa el Govern per desplegar anualment, en accions concretes, els compromisos que fixen els Plans directors.

L'exercici de planificació del 2012 està marcat pel desplegament, per part del Govern, de la segona fase del pla d'ajustament pressupostari iniciat el 2011 amb l'objectiu de reconduir els comptes de la Generalitat sense arriscar la sostenibilitat i la credibilitat de les finances públiques. Així, els principis que van guiar l'elaboració dels pressupostos del 2011 —austeritat, prioritat en la despesa social, credibilitat i coresponsabilitat—, continuen tenint vigència plena el 2012.

Les mesures d'austeritat afecten, inevitablement, la política de cooperació al desenvolupament. La Generalitat destinarà enguany 18.868.778 € a Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD). D'aquests, 9.762.440 € corresponen, d'acord amb la Llei de pressupostos, a l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), principal òrgan executor d'aquesta política. Els departaments i organismes de la Generalitat preveuen destinar, per la seva banda, 9.106.338 € a actuacions de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional.

Aquest context fa necessari que el Govern plantegi, en el diàleg que manté amb les forces polítiques i amb els actors de la cooperació catalana, l'actualització del model de política de cooperació que es deriva del Pla director de cooperació al desenvolupament 2011-2014. L'objectiu és, en darrer terme, reconstruir el consens al voltant d'una política de cooperació al desenvolupament de país i relançar-la més enllà de la conjuntura de crisi actual. En aquest procés el Consell de Cooperació al Desenvolupament tindrà un paper destacat, amb la voluntat que pugui exercir plenament un rol articulador de pensament i reflexió al voltant d'aquesta política pública.

Ahora, el Govern donarà prioritat a millorar la coordinació amb els diferents nivells d'administració que impulsen actuacions de cooperació al desenvolupament a Catalunya. D'aquesta manera es pretén optimitzar l'ús dels recursos de cooperació disponibles al país, cercant l'especificitat i el valor afegit de cadascun dels actors en el marc d'un conjunt compartit d'objectius i prioritats de desenvolupament. Es tracta, per tant, d'avançar en la coordinació en tots els àmbits, des de l'estratègic fins a l'operatiu, incloent-hi també el de les convocatòries de subvencions per a actuacions de cooperació i sensibilització.

Complementàriament, el Govern continuarà explorant fórmules de concertació econòmica per comptar amb el patrocini privat i per accedir a la gestió de fons de cooperació al desenvolupament d'altres donants com la Unió Europea. En el primer cas, es vol anar més enllà de les fórmules més habituals de patrocini i cercar nous instruments de finançament innovadors adaptats a la realitat de la cooperació catalana. El moment actual, en què proliferen a escala internacional els mecanismes complementaris de finançament del desenvolupament, pot aportar idees i servir d'inspiració en questa recerca.

És important destacar també que enguany se celebra a Rio de Janeiro la Conferència de les Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible, també coneguda com a Rio+20. La conferència es configura com un esdeveniment internacional de primer ordre en què es pretén renovar el compromís polític pel desenvolupament sostenible, tot avaluant els avenços assolits i els principals reptes de futur. Considerant això, el Departament de Territori i Sostenibilitat, amb el suport de diversos Departaments i organismes de la Generalitat, entre ells la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'ACCD, impulsarà el seguiment actiu i la participació de Catalunya a la Conferència amb l'objectiu de contribuir al debat internacional sobre desenvolupament sostenible i traslladar-ne els resultats a Catalunya.

Per acabar aquest capítol introductori, convé fer esment a que el Pla anual 2012 manté la nova estructura inaugurada el 2011. Així, el pla es compon d'una part narrativa breu que es dedica a destacar únicament els grans eixos prioritaris seguint l'estructura del Pla director 2011-2014, i de dues taules annexes que recullen amb detall les actuacions de desenvolupament (Annex 1) i de cooperació al desenvolupament (Annex 2) programades.

II. Identificació de prioritats per a l'any 2012

1. Millorar la qualitat i l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament

La qualitat i l'eficàcia constitueixen pedres angulars de la cooperació de la Generalitat perquè contribueixen a augmentar l'impacte de les actuacions en termes de desenvolupament humà sostenible. El Pla director 2011-2014 destaca tres àmbits principals de millora de la qualitat i l'eficàcia, als quals s'associen un o diversos principis ordenadors de la Llei de cooperació i de l'agenda internacional de desenvolupament.

El primer d'aquests àmbits és el de la participació efectiva dels actors de la cooperació catalana i dels països socis en aquesta política pública. Així, el 2012 es preveu aprovar un nou decret regulador dels òrgans de coordinació, col·laboració i consulta que estableix la Llei de cooperació al desenvolupament: el Consell de Cooperació al Desenvolupament, la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals i la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament. Amb aquest nou Decret es pretén millorar el funcionament i la representativitat d'aquests òrgans i adequar-ne la composició al marc institucional actual de l'acció exterior de la Generalitat.

L'entrada en vigor del Decret i l'inici d'un nou mandat representen també una oportunitat per enfortir el paper d'aquests òrgans mitjançant la constitució de grups de treball, l'elaboració de reglaments interns de funcionament i d'altres mesures que es puguin acordar. En aquest sentit, serà prioritari pel Govern relançar el paper del Consell de Cooperació per tal que estigui en condicions de liderar la contribució del sector i, en la mesura del possible, dels països socis, a la definició i la consecució dels objectius de la política pública de cooperació al desenvolupament.

El segon àmbit destacat és el de la coherència de l'acció del Govern en la promoció del desenvolupament humà sostenible. Les prioritats enguany seran, d'una banda,

explorar possibles línies de treball entre el Departament de Salut i la Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'ACCD per abordar la coherència de polítiques en el cas concret de la contractació de personal sanitari provinent de països del sud. De l'altra, considerar la inclusió de la coherència de polítiques per al desenvolupament en el procés d'elaboració dels marcs de relació entre la DGCD/ACCD i els diferents departaments i organismes.

Finalment, el tercer àmbit es concentra en la millora de l'eficàcia de l'ajut. El 2011 la Generalitat va participar al Quart Fòrum d'Alt Nivell Sobre Eficàcia de l'Ajut celebrat a Busan, Corea, i hi va organitzar, en representació de l'Organització de Regions Unides (ORU-FOGAR) i juntament amb Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), el Programa de Desenvolupament de Nacions Unides (PNUD) i el Grup de Donants Informal sobre Descentralització i Governança Local (DeLoG) un esdeveniment paral·lel sobre la contribució dels governs sub-estats a l'eficàcia de l'ajut.

Com a continuació d'aquest procés, enguany es preveu fer el seguiment del desplegament dels compromisos adoptats a Busan i recollits en el *Partenariat de Busan per una cooperació al desenvolupament eficaç*. La importància del document rau en la voluntat de forjar un nou partenariat més inclusiu entre la comunitat internacional que treballa pel desenvolupament que compregui un ampli ventall d'actors, entre ells els governs locals i regionals. Tenint en compte això, el Govern s'adherirà al partenariat de Busan i incidirà, a través d'ORU-FOGAR, perquè la nova institucionalitat sorgida de Busan, que s'ha de concretar abans del mes de juny, tingui una representació adequada dels Governos regionals.

Un altre dels resultats de Busan és l'aproximació que es fa al Fòrum de Cooperació al Desenvolupament, l'espai mutli actor que organitza bianualment el Consell Econòmic i Social (ECOSOC) de les Nacions Unides amb l'objectiu de promoure el diàleg per reforçar l'assoliment dels objectius de desenvolupament reconeguts internacionalment. Enguany se celebra la tercera edició del Fòrum a Nova York i el Govern té previst assistir-hi per fer-ne el seguiment i contribuir als debats amb evidències i anàlisi sobre la importància dels governs regionals i de la cooperació descentralitzada per al desenvolupament humà sostenible.

Per acabar, enguany es continuarà donant prioritat al desplegament del principi d'harmonització de les actuacions de cooperació al desenvolupament amb els diversos donants, fent especial atenció a la cooperació local. Es tracta d'evitar duplicitats i apostar per la divisió del treball entre els diferents actors cercant l'especificitat i el valor afegit de cadascun. Una de les primeres actuacions previstes és crear un espai de treball i coordinació de la DGCD i l'ACCD amb la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona, que començaria a treballar a partir de les convocatòries de subvencions, amb la voluntat d'estendre'l a la resta dels principals ens locals catalans tenint en compte les singularitats respectives. A banda d'això, convé posar de relleu que l'ACCD i el Fons signaran un conveni de col·laboració amb l'objectiu de dotar-se d'un marc institucional de relació i facilitar el treball en comú.

D'altra banda, el Govern té la voluntat d'assumir un rol de lideratge de la cooperació descentralitzada de l'Estat, en un moment en què des d'alguns àmbits s'està qüestionant la seva raó de ser. Així, la Generalitat integrarà la *troika* que organitzarà la V^a trobada de Comunitats Autònomes i Cooperació al Desenvolupament que se celebrarà el mes de març a Portugaleta sota els auspicis del Govern basc, i prendrà el relleu per a l'organització de la VI^a trobada el 2013 a Catalunya.

Finalment, es mantindrà el diàleg amb les autoritats europees responsables de la cooperació al desenvolupament i es continuarà participant en les trobades de cooperació descentralitzada que organitzen la Comissió Europea i el Comitè de les Regions amb la presència de governs regionals i locals del sud i del nord.

2. Promoure una cooperació al desenvolupament transformadora

La política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya s'ha dotat de tres objectius transversals (OTr.) als quals s'associa una alta capacitat transformadora de les relacions i les estructures que incideixen sobre els processos de desenvolupament. Aquests objectius són la promoció de l'equitat entre les dones i els homes, la sostenibilitat del desenvolupament i, finalment, la governança democràtica, els drets humans i l'enfortiment del teixit social.

Considerant que enguany se celebra la Conferència de les Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible, també coneguda com a Rio+20, l'agenda de treball en aquest àmbit girarà primordialment al voltant de l'OTr. de sostenibilitat del desenvolupament, tot i que també es continuarà amb el desplegament de les Directrius d'Equitat entre les dones i els homes i la transversalització de l'objectiu de drets humans, governança democràtica i enfortiment del teixit social, amb especial atenció a totes les actuacions que es duguin a terme a la Mediterrània.

La Conferència de Rio+20 marca el 20^è aniversari de la històrica Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament, coneguda com a Cimera de la Terra, que va tenir lloc a la mateixa ciutat brasilera el 1992. La Conferència representa una oportunitat per renovar el compromís polític amb el desenvolupament sostenible i per avançar en els dos temes de debat proposats: l'economia verda en el context del desenvolupament sostenible i l'eradicació de la pobresa, i la millora de la governança del desenvolupament sostenible.

El Govern, conscient de la importància de l'esdeveniment, va posar en marxa el 2011 un procés de seguiment i participació de Catalunya a Rio + 20, liderat pel Departament de Territori i Sostenibilitat amb el suport de diversos Departaments i organismes de la Generalitat, entre ells la DGCD i l'ACCD. Els objectius d'aquesta iniciativa en clau de política de cooperació són renovar el compromís de Catalunya amb el desenvolupament sostenible, tant a escala catalana com internacional, aconseguir el ple reconeixement i la participació dels governs regionals en el marc institucional per al desenvolupament sostenible que resulti de Rio+20, i impulsar la col·laboració entre els països de la Mediterrània per tal de definir una estratègia pròpia de desplegament dels acords de Rio+20 en consonància amb l'acció estratègica de la UE a la regió.

El primer resultat del procés ha estat l'elaboració participativa d'un document d'aportacions de Catalunya a la Conferència, adoptat pel Govern el 25 d'octubre del 2011 i traslladat a les Nacions Unides. El 2012 s'intensificaran les actuacions fins a la Conferència, que se celebrarà els dies 20, 21 i 22 de juny. Així, es preveu constituir una Comissió Interdepartamental de Rio + 20, contribuir als esborranys successius de la Declaració final de la Conferència, participar, a través de la xarxa de Governos Regionals pel Desenvolupament Sostenible (nrg4SD) a les reunions preparatòries,

prendre part a la conferència i explorar la possibilitat d'organitzar-hi un esdeveniment paral·lel, juntament amb nrg4SD, ORU-FOGAR, CGLU i PNUD que posi en valor el paper dels governs regionals en el desenvolupament sostenible.

Adicionalment, i tot aprofitant l'efemèride de Rio+20, s'elaboraran les Directrius de sostenibilitat de la política de cooperació al desenvolupament. Les Directrius són un document estratègic previst al Pla director 2011-2014 que pretén guiar l'aplicació d'aquest objectiu transversal a la política de cooperació en tots els nivells: estratègic, operatiu i institucional; i en els tres àmbits de la sostenibilitat: social –que inclou les dimensions cultural i política–, ambiental i econòmic.

Pel que fa a l'aplicació de les Directrius d'equitat entre les dones i els homes, el 2012 s'incorporarà l'equitat de manera transversal als dos documents estratègics previstos de desplegament del Pla director (EPP Marroc i Senegal, i Directrius de sostenibilitat). Per altra banda, es continuarà participant en les Taules interagencials de gènere a alguns dels països prioritaris de la cooperació catalana (Colòmbia, Equador, Senegal i Moçambic). Finalment, la DGCD i l'ACCD contribuiran a l'elaboració del Pla de polítiques de dones 2012-2015 que elabora l'Institut Català de les Dones, i cercaran el suport especialitzat d'aquest organisme per a la transversalització de l'equitat de gènere en la política de cooperació.

3. Prioritzar sectorialment i millorar la concentració geogràfica d'acord amb el valor afegit de la cooperació catalana

El 2012 la Generalitat concentrarà l'AOD en les tres grans línies estratègiques d'aquesta política pública: l'impuls del desenvolupament, l'acció humanitària i l'educació pel desenvolupament (EpD). Com el 2011, la distribució de recursos entre les tres línies seguirà les pautes que marca el Pla director, per bé que amb algunes variacions respecte als percentatges específics de concentració previstos (70-73% desenvolupament, 7-10% acció humanitària i 15-17% educació per al desenvolupament) per al conjunt de l'AOD de la Generalitat. Aquestes variacions només són significatives, a l'inici de la programació, en relació a acció humanitària, que té una previsió més baixa, la qual podria augmentar en funció de les necessitats i urgències pròpies d'aquesta línia. En funció de les disponibilitats pressupostàries, l'ACCD farà una distribució dels seus recursos d'acord amb els percentatges proposats pel Pla director.

De manera anàloga, les actuacions de promoció del desenvolupament s'adreçaran majoritàriament als set objectius estratègics que prioritza el Pla director, amb l'objectiu d'assolir un percentatge mínim de concentració del 70% dels recursos de la línia. D'entre aquests, el dret a la salut concentrarà una part important de l'AOD, que s'adreçarà prioritàriament a enfortir els sistemes públics de salut, millorar la salut sexual i reproductiva, reduir la morbimortalitat materna i infantil i lluitar contra les principals malalties infeccioses greus. A tall d'exemple, s'executarà un projecte conjunt del Departament de Salut i l'ACCD amb el Ministeri de Salut del Marroc per desenvolupar polítiques i programes públics de lluita contra les toxicomanies i prevenir riscos en persones usuàries de drogues a la Regió Tànger-Tetuan.

D'altra banda, i d'acord amb el Pla director, l'apoderament de les dones i els drets humans, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social continuaran sent àmbits d'actuació importants. En el primer cas, es continuaran desplegant els programes pluriennals d'ONG a Amèrica Llatina, la Mediterrània i Àfrica Subsahariana de promoció i defensa dels drets humans de les dones i prevenció i eradicació de la violència contra les dones. En el segon, i considerant els canvis polítics que s'estan produint a la ribera sud de la Mediterrània, s'identificaran possibles actuacions de suport als processos democratitzadors a la regió. Així, el 2012 està previst presentar els resultats a Catalunya d'un estudi sobre la funció de servei públic dels mitjans audiovisuals dels països del Magrib i Mashriq elaborat en el marc d'un projecte regional de l'ACCD amb Panos. A partir d'aquests resultats s'exploraran iniciatives per fomentar el desenvolupament de mitjans audiovisuals al servei del pluralisme, la diversitat, la bona governança i la lluita contra la pobresa en aquests països. Complementàriament, està previst explorar l'organització d'unes jornades sobre drets humans i llibertats a Líbia amb diversos actors catalans i internacionals amb una trajectòria destacada en aquests àmbits. Finalment, es seguirà l'evolució de la situació a Síria i s'identificaran les mesures necessàries per donar compliment a la resolució 415/IX del Parlament de Catalunya, de condemna de la repressió del poble sirí i de suport als ciutadans i ciutadanes sirians.

Pel que fa a l'acció humanitària es valorarà, en funció de les disponibilitats pressupostàries, la possibilitat d'obrir enguany una nova convocatòria de l'ACCD de convenis amb les entitats especialitzades en aquest àmbit, per tal de donar resposta immediata a les crisis humanitàries d'aparició sobtada, pal·liar els efectes de les crisis de llarga durada i de les crisis oblidades, amb una atenció especial a les necessitats concretes de la infància, com a col·lectiu altament vulnerable. S'obriran vies de col·laboració amb altres Departaments de la Generalitat per a coordinar respostes en casos d'emergències provocades per causes naturals o per la mà de l'home. Complementàriament, el Servei d'Emergències Mèdiques del Departament de Salut participarà en la provisió d'ajut humanitari d'emergència en els casos de catàstrofes als països en desenvolupament

En relació amb la línia estratègica d'Educació pel Desenvolupament, el 2012 es continuarà donant prioritat, d'una banda, a millorar la qualitat i l'impacte de les actuacions d'EpD en els àmbits de l'educació formal i no formal, la sensibilització i la recerca. En aquest sentit, cal destacar l'inici d'una nova campanya de sensibilització i visibilització de les persones afectades per la malaltia de Chagas en què col·laboraran l'ACCD, l'Institut Català de la Salut, associacions de persones afectades per la malaltia i el Futbol Club Barcelona. De l'altra, es continuarà la concertació i l'articulació del conjunt d'actors públics i privats implicats en l'EpD a Catalunya a través dels diversos programes pluriennals d'ONG atorgats en convocatòria el 2010, i d'actuacions específiques del Departament d'Ensenyament amb la comunitat educativa, entre d'altres, fent difusió dels drets de la infància als centres educatius, tal com preveu la Llei d'Educació.

Per acabar, el 2012 els esforços de concentració geogràfica es dirigiran en dues direccions. En primer lloc, es vetllarà perquè l'AOD es centri en els 11 països (Equador, Bolívia, Colòmbia, Nicaragua, Guatemala, El Salvador, Moçambic, Senegal, Marroc, Sàhara occidental i Palestina) i les 4 regions prioritàries que estableix el Pla director (regió andina i amazoniana, regió mesoamericana, mediterrània i regió d'Àfrica occidental), posant especial èmfasi en els països prioritàris d'origen dels principals col·lectius de persones migrades a Catalunya. Complementàriament, es tendirà a concentrar els esforços també a l'interior dels països prioritàris en aquelles zones i

regions en què es pugui aconseguir un major impacte i que, en el seu cas, determinin les Estratègies País Prioritari, com les regions autònomes de la Costa Carib a Nicaragua, la regió sud-occidental de Colòmbia o Inhambane a Moçambic, o Kolda a Senegal.

4. Millorar el desplegament de les modalitats de cooperació al desenvolupament

El 2012 la Generalitat desplegarà el gruix de l'ajut a través de les dues modalitats que han caracteritzat la cooperació catalana d'ençà de l'aprovació de la Llei de cooperació: la **cooperació bilateral a iniciativa d'altres actors**, que concentrarà al voltant del 40% de l'AOD de la Generalitat i el 84% de l'AOD de l'ACCD, i la **cooperació bilateral directa**, que canalitzarà prop del 53% dels recursos. A banda, es donarà continuïtat a les **actuacions en concertació** entre la iniciativa pública i la privada i es realitzaran contribucions selectives als **organismes multilaterals de cooperació**.

Pel que fa a la modalitat de cooperació a iniciativa d'altres actors, enguany l'ACCD farà una nova convocatòria de projectes anuals de desenvolupament i educació pel desenvolupament per ONG. A més, impulsarà, juntament amb ACCIÓ, la convocatòria de projectes per a agents empresarials pressupostada el 2011. A banda, la Direcció General de Joventut del Departament de Benestar Social i Família impulsarà una convocatòria de cooperació per a entitats juvenils. Alhora, s'establiran nous convenis de col·laboració amb els agents sindicals i es continuarà executant els programes pluriennals d'ONG finançats en convocatòries d'anys anteriors de l'ACCD. Per la seva banda, el Departament d'Economia i Coneixement continuarà el seu suport a les Càtedres UNESCO de les universitats catalanes.

En la modalitat de cooperació bilateral directa, a l'igual que el 2011 serà prioritari mantenir les principals aliances estratègiques que el Govern ha establert amb organismes i entitats dels països i territoris socis. Així, es continuarà donant suport a l'Agència Regional de Desenvolupament de Kolda (Senegal) mitjançant la signatura d'un nou acord de col·laboració; a la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane (Moçambic) per al desplegament de l'estratègia de salut comunitària; a la Direcció Nacional d'Educació Bilingüe Intercultural (Equador) en l'enfortiment del sistema públic d'educació intercultural bilingüe; i al Ministeri del Medi Ambient i l'Aigua (Bolívia) en la gestió de les conques.

Per acabar, es continuarà amb la política de contribucions selectives als organismes multilaterals, com ara l'aportació al fons temàtic d'UNICEF sobre educació bàsica i igualtat de gènere al Marroc. A banda, serà prioritari avançar en l'objectiu de promoure una major participació dels governs sub-estats en els processos decisoris dels organismes de Nacions Unides. En aquest sentit, el 2012 es disposarà d'un informe encarregat al Servei d'Enllaç de les Nacions Unides amb les Organitzacions No-Governamentals (NGLS) amb estudis de cas sobre l'evolució de les relacions de les Nacions Unides amb actors no Estatals i propostes de vies d'acció rellevants pels governs regionals i xarxes de regions com ORU-FOGAR.

5. Desplegar els instruments de la cooperació al desenvolupament i establir aliances per a l'acció

El moment actual de la cooperació catalana aconsella avançar de forma decidida cap a una acció més integral en què el conjunt d'actors sumi esforços i es coordini entre sí, alhora que es potencia l'establiment d'aliances estratègiques i la concertació entre els actors públics i privats, bilaterals i multilaterals.

Pel que fa al primer aspecte, com ja s'ha comentat enguany serà prioritat obrir o ampliar les vies de concertació de la Generalitat amb els ens locals, amb especial atenció a les Diputacions de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i també amb d'altres ens locals amb capacitats ja instal·lades en cooperació. Addicionalment, es promourà que les ONG sumin esforços i recursos i que coordinin els seus projectes o liderin programes de manera conjunta. Així, per exemple, la convocatòria de subvencions de l'ACCD incentivarà la presentació de projectes conjunts entre diverses ONG.

En relació amb les aliances entre actors diversos, el Govern explorarà fórmules innovadores i imaginatives de finançament per mantenir el seu compromís amb el desenvolupament. En aquest sentit, el Consell de Cooperació al Desenvolupament elaborarà, amb la participació activa dels agents sindicals i empresarials, un document sobre els criteris que han d'orientar la recerca de noves formes de finançament i la col·laboració públic-privada en la cooperació catalana. La DGCD impulsarà, amb el Consell de Cambres de Catalunya, la iniciativa "*Cooperes?*" per al foment de la cooperació catalana, que posarà a l'abast de patrocinadors privats una bossa de projectes d'ONGs, tècnicament certificats per l'ACCD. Igualment, se cercarà activament la participació i el compromís de les diverses associacions i organitzacions empresarials amb aquesta iniciativa.

Complementàriament, el Govern esmerçarà esforços per accedir a la gestió de fons de cooperació al desenvolupament de la Unió Europea i d'altres donants. Així, un cop aconseguida, el 2011, l'acreditació de *Europeaid* per a fons de desenvolupament de la Comissió Europea, es faran les gestions oportunes per completar l'acreditació amb la Direcció general d'ajut humanitari i protecció civil (ECHO). A banda, s'explorarà la possibilitat d'accedir al Fons de Cooperació per a l'Aigua i el Sanejament de la cooperació espanyola per a projectes conjunts de l'ACCD i el Departament de Territori i Sostenibilitat.

Finalment, i pel que fa a l'instrument del codesenvolupament, enguany es donarà seguiment a les experiències de codesenvolupament ja existents, com el programa de codesenvolupament de la ciutat de Lleida, entre altres. També es posaran en marxa dues actuacions identificades el 2011 amb dos municipis amb una presència important de població migrada, Salt i Santa Perpètua de Mogoda, així com un projecte a Bolívia amb l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM). A banda, es continuarà el programa de suport al codesenvolupament en l'àmbit agrari del Departament de Benestar Social i Família.

6. Millorar la planificació, el seguiment i l'avaluació de la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat

En l'àmbit de la planificació, es preveu finalitzar l'Estratègia País Prioritari (EPP) Senegal –la primera de l'àrea d'Àfrica Subsahariana–, iniciada el 2011, i presentar-la al país un cop es constitueixi el nou Govern resultant de les eleccions presidencials del mes de febrer. A banda, s'iniciarà la identificació del projecte d'elaboració de l'EPP Marroc, que tindrà lloc el 2013. Es tracta de la primera EPP que es fa a la regió prioritària de la Mediterrània. Igualment, s'elaboraran i adoptaran les Directrius de sostenibilitat de la política de cooperació al desenvolupament (vegeu capítol II.2). Per acabar, s'elaborarà el Pla anual 2013 amb l'objectiu que pugui ser aprovat pel Govern durant el primer trimestre del proper any. Per la seva banda, el departament de Territori i Sostenibilitat finalitzarà l'elaboració del Pla departamental d'Acció Exterior que inclou l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, per al qual comptarà amb l'acompanyament tècnic de la DGCD.

Pel que fa al seguiment estratègic, a banda d'elaborar el principal instrument de seguiment i rendició de comptes de la política de cooperació, la Memòria 2011 de cooperació al desenvolupament, s'iniciarà el treball amb la plataforma **info@od** de recollida de dades d'AOD de l'Estat, tot valorant com compaginar aquesta nova eina amb el procés de recollida i tractament de dades propi de la Generalitat. En relació amb el seguiment operatiu, l'ACCD donarà prioritat a la revisió i el tancament del gran nombre d'expedients oberts, amb l'objectiu de superar l'endarreriment històric en aquest àmbit i posar la institució al dia.

En relació amb l'avaluació, a continuació es presenten les actuacions previstes que constitueixen el **Pla anual d'avaluació 2012**. En el nivell estratègic, es prepararà l'avaluació estratègica del sector salut a Moçambic en el període 2007-2010, la qual es realitzarà el 2013, i que incorpora la participació activa dels actors del nord i del sud i l'equitat entre les dones i els homes. A nivell operatiu, s'acompanyarà les avaluacions que es realitzin en el marc de projectes i programes subvencionats per l'ACCD, tot vetllant perquè esdevinguin processos d'aprenentatge i de millora de la qualitat de les actuacions. D'altra banda, amb l'objectiu de contribuir als espais d'intercanvi i generació de coneixement sobre avaluació, es continuarà participant a la Xarxa d'unitats d'anàlisi de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), i s'explorarà amb aquesta mateixa organització la participació en projectes d'avaluació finançat per organismes internacionals. En funció d'això, es valorarà l'assistència a la 10ª Conferència Bianual de la Societat Europea d'Avaluació a Hèlsinki el mes d'octubre, en què hi haurà una presència important de ponències i expertesa en avaluació del desenvolupament. Finalment, es continuarà treballant per incorporar de forma més sistematitzada mecanismes d'avaluació als processos de planificació estratègics que s'enduguin el 2012.

7. Millorar les capacitats dels actors públics i privats de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat

El 2012 els principals òrgans rector i executor de la política de cooperació al desenvolupament, la DGCD i l'ACCD, inicien una nova etapa després de la necessària reestructuració interna duta a terme a finals del 2011. Això comportarà desplegar nous models organitzatius que donin cobertura a les funcions essencials tot optimitzant els recursos existents i cercant la polivalència. Així, per exemple, les persones representats país de l'ACCD a Colòmbia i Nicaragua assumiran, respectivament, la representació dels països prioritaris a les regions d'Amèrica del Sud i Amèrica Central. També es fusionaran les àrees d'Educació pel Desenvolupament i Acció Humanitària de l'ACCD, i la funció d'avaluació operativa l'assumirà la DGCD. Paral·lelament, es reprendrà el Pla de formació de l'ACCD, amb l'objectiu de reforçar les capacitats del personal allà on calgui d'acord amb el nou context, amb especial atenció a la gestió de les actuacions de cooperació, així com facilitar el desenvolupament professional dels treballadors de l'Agència. Per al 2012 es preveuen, entre d'altres, accions de formació relatives a la gestió administrativa, la gestió de projectes, i a l'àmbit de l'educació per al desenvolupament.

Pel que fa a la millora de les capacitats dels actors de la cooperació catalana, enguany es prioritzaran les actuacions encaminades a les persones joves i nous actors de cooperació al desenvolupament com la població migrada, la realització d'un curs sobre gestió de la seguretat en el terreny per a ONG catalanes, així com les beques, la recerca i la formació en l'àmbit de la construcció de pau impulsades per l'Institut Català Interaccional per la Pau (ICIP). Addicionalment, continuarà sent prioritari el reforç de les capacitats intraorganitzacionals dels actors de la cooperació al desenvolupament catalans i especialment les ONG.

III. Previsió de recursos d'AOD de la Generalitat de Catalunya 2012

PREVISIÓ AOD GENERALITAT

DEPARTAMENT	Previsió despesa AOD 2012 (€)
Agricultura, ramaderia, pesca, alimentació i medi natural	113.278,74
Benestar social i família	139.000,00
Cultura	
Economia i coneixement	5.075.325,25
Empresa i ocupació	
Ensenyament	
Governació i relacions institucionals	1.543.604,17
Interior	
Justícia	
Salut	1.617.000,00
Territori i sostenibilitat	346.900,00
Presidència:	
ACCD	9.762.440,48
Altres unitats presidència	271.230,00
TOTAL	18.868.778,64

PREVISIÓ DISTRIBUCIÓ SECTORIAL

SEGONS LÍNEA ESTRATÈGICA

Línia estratègica	% sobre total AOD Generalitat (sense despeses administratives)	% Proposat pel Pla Director 2011-2014
Desenvolupament	72,47%	70-73%
Acció humanitària	1,50%	7-10%
Educació pel desenvolupament	18,87%	15-17%
Capacitats actors	7,15%	3-5%
Pendent Assignar	100,00%	

SEGONS OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE LA LÍNIA DE DESENVOLUPAMENT		
Objectiu Estratègic	% sobre línia de desenvolupament	% Proposat pel Pla Director 2011-2014
Dret a la salut	21,33%	
Dret a l'educació	4,12%	
Capacitats productives comercials sindicals i ocupació	6,67%	
Drets humans, governança democràtica i enfortiment del teixit social	4,14%	Mínim 15%
Apoderament de les dones	1,98%	Mínim 15%
Sostenibilitat ambiental i dret a l'aigua	3,53%	
Construcció de pau	5,84%	
No assignat però dins objectius estratègics	14,00%	
Total objectius estratègics	61,61%	85%
Nota: La previsió inclou només els recursos sobre els quals és possible preveure una assignació sectorial en el moment d'elaboració del Pla Anual.		

**PREVISIÓ DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA LÍNIA DE DESENVOLUPAMENT
PAÏSOS PRIORITARIS**

País	% sobre total de la línia de desenvolupament
Bolívia	3,56%
Colòmbia	4,36%
El Salvador	0,00%
Equador	1,21%
Guatemala	1,72%
Marroc	3,91%
Moçambic	5,18%
Nicaragua	0,00%
Palestina	2,41%
Sàhara occidental (camps de refugiats sahrauís)	1,90%
Senegal	0,86%
Diversos països prioritaris	0,00%
Total països prioritaris	25,11%
Pendent d'assignar geogràficament	69,33%
% Proposat pel Pla director 2011-2014	70% Línia desenvolupament
Nota: La previsió inclou només els recursos sobre els quals és possible preveure una assignació geogràfica en el moment d'elaboració del Pla Anual.	

REGIONS PREFERENTS	
Regions preferents segons el Pla Director 2011-2014	% sobre total de la línia de desenvolupament
Regió Andina i Amazònia	11,66%
Regió Mesoamericana	2,58%
Regions Andina, Amazònia i Mesoamericana	0,14%
Regió Mediterrània	20,02%
Regió d'Àfrica Occidental	3,66%
Total regions preferents	38,06%
Pendent d'assignar geogràficament	61,33%
% Proposat pel Pla Director 2011-2014	80% Línia desenvolupament
Nota: La previsió inclou només els recursos sobre els quals és possible preveure una assignació geogràfica en el moment d'elaboració del Pla Anual.	

PREVISIÓ DISTRIBUCIÓ PER MODALITATS

Modalitat	% sobre total AOD Generalitat (sense despeses administratives)		% Proposat pel Pla Director 2011-2014
Bilateral a iniciativa d'altres actors	39,70%		Mínim 50%
Bilateral en Concertació	7,24%		Entre 10 i 20%
Bilateral d'iniciativa directa	51,55%	53,06%	Entre 20 i 30%
Multilateral	1,51%		
TOTAL	100,00%		

Modalitat	% sobre total AOD de l'ACCD (sense despeses administratives)		% Proposat pel Pla Director 2011-2014
Bilateral a iniciativa d'altres actors	83,88%		Mínim 50%
Bilateral en Concertació	5,40%		Entre 10 i 20%
Bilateral d'iniciativa directa	7,25%	10,72%	Entre 20 i 30%
Multilateral	3,47%		
TOTAL	100,00%		

IV. Annexos

Annex 1. Actuacions previstes per Línia/Objectiu estratègic del Pla director 2011-2014(document adjunt Excel)

Annex 2. Altres actuacions previstos que contribueixen als objectius de cooperació previstos al Pla director 2011-2014 (document adjunt Excel)